ПРОЛЕТАРЫ УСІХ КРАЁЎ, ЗЛУЧАЙЦЕСЯ!

ЧЫРВОНАЯ ЗЬМЕНА

№ 195 (1162) | НЯДЗЕЛЯ, 24-га жніўня 1930 г.

ШТОДЗЁННАЯ ГАЗЭТА РАБОЧА-СЯЛЯНСКАЙ МОЛАДЗІ
Орган ЦК ЛКСМБ
УМОВЫ ПАДПІСКІ:

1 месяц	30 кап.
3 месяцы	90 „
6 месяцаў	1 р. 80 „
1 год	3 р. 30 „

АДРАС РЭДАКЦЫІ: Менск, вул. Карла Маркса, 38
Тэлефоны: рэдактара—7-25, сэкратарыят—12-19.
АДРАС КАНТОРЫ: Комсамольская 25, тэлеф. № 903.
ГОД ВЫДАНЬНЯ X.

Кошт асобнага №—2 кап.

УСІМ ОРГАНІЗАЦЫЯМ ЛКСМБ

ПЛЕНУМ ЦК ЛКСМБ СКЛІКАЕМЫ НА 28 ЖНІЎНЯ 1930 ГОДУ ПЕРАНОСІЦЦА.

Аб дню склікальня будзе паведамлена асобна.

Сакратар ЦК ЛКСМБ ПАЛЯКОЎ.

Не марудзіць ні дня

Яшчэ і яшчэ раз прыходзіцца паўтараць аб непаваротнасьці нашых комсамольскіх камітэтаў.

Гутарка ідзе аб абвешчаным ЦК УсеЛКСМ колгасна-вытворчым паходзе комсамолу. Ліст ЦК аб паходзе быў апублікаваны 9 жніўня. У першы дзень паходу—15 жніўня—„Комсомольская Правда“ выпусьціла спэцыяльны нумар аб паходзе. Між тым, яшчэ дагэтуль лёзунгі паходу не даведзены да ячэек, аб іх ня ведаюць масы комсамольцаў і моладзі вёскі.

Трэба разварушыцца хутчэй.

Трэба да канца зразумець вялікае значэньне пачатага паходу.

Колгасна вытворчы паход павінен узьняць работу ўсіх ячэек саюзу ў вёсцы на вышэйшую ступень. Усю работу комсамолу на такіх вучастках як уборка ўраджаю, хлебазагатоўкі, сілос, падрыхтоўка да асеньняй сяўбы—паход аб'яднае разам і падпарадкуе аднэй задачы—умацаваньню і пашырэньню колгасаў.

Паход павінен палепшыць якасьць работы комсамолу на гэтых вучастках, павінен узьняць гэтую работу комсамольцаў на больш высокі прынцыповы палітычны ўзровень.

Мала абмежавацца стварэньнем ударных брыгад па ўборцы ўраджаю. Трэба, каб разам з гэтым кожная колгасная ячэйка комсамолу прымала актыўны ўдзел у разьмеркаваньні колгаснага ўраджаю, змагаючыся за найбольш правільныя шляхі ў гэтай справе.

Нам мала, калі ячэйка абмяжоўваецца толькі сілосам. Нам трэба, каб адразу-ж, за сілосам, ячэйка на ўсю шырыню паставіла перад колгасьнікамі проблему жывёлагадоўлі, дабіваючыся ўключэньня ў колгасны плян пунктаў аб павялічэньні жывёлы. Нам мала, калі ячэйка будзе толькі сама ўдарна працаваць на азімай пахаці. Нам трэба, каб яна была актыўным удзельнікам у складаньні пляну асеньняга севу і ня толькі пляну на восень, але і на ўвесь гаспадарчы год.

Карацей кажучы, трэба дабіцца, каб у дні колгасна-вытворчага паходу вясковы комсамол усур'ёз уключыўся-б у вырашэньне ўсіх карэнных пытаньняў колгаснай вытворчасьці і павысіў-бы сваю ўдзельную вагу і гаспадарчы аўторытэт у масе колгасьнікаў.

Чаму ў складзе праўленьня колгасаў на Сярэдняй Волзе толькі 4 проц. комсамольцаў, а на Паўночным Каўказе толькі 3 проц.? Таму, што гаспадарчы аўторытэт колгасных ячэек яшчэ нізкі: яны яшчэ не змаглі перавесьці ўсю сваю работу на колгасна-вытворчыя рэйкі.

Колгасна-вытворчы паход павінен забясьпечыць круты паварот колгасных ячэек комсамолу тварам да колгаснай вытворчасьці.

У гэтым—сутнасьць паходу. Вось чаму трэба падхапіць ініцыятыву комсамольцаў колгасу імя Блюхера (Арэхава-Зуеўская акруга), якія першы дзень паходу азначылі прапановай утварыць, па прыкладу перадавых рабочых, сустрэчныя вытворчыя пляны колгасаў.

У барацьбе за сустрэчны колгасны промфінплян, у барацьбе за выстаўленьне такіх паказальнікаў у пашырэньні пасеваў і падняцьці ўраджайнасьці, якія перавыканалі-б урадавыя заданьні — комсамольцы павінны „па вушы лезьці“ у колгасную вытворчасьць, вывучаць набыты вопыт, выявіць усе гаспадарчыя магчымасьці колгасу.

Комсамольцы-блюхераўцы ўжо ствараюць опэрацыйна-плянавыя брыгады. Па іх трэба раўняцца астатнім.

Паход пачаўся ў адказны момант колгаснага руху. Адказнасьць моманту ў тым, што мы стаім напярэдадні новай хвалі масавага прытоку ў колгасы.

Пераканаўшыся на практыцы разьмеркаваньня ўраджаю ў перавазе колгаснай працы, аднаасобнікі ідуць ў колгасы. Мы павінны стаць на чале гэтай хвалі, агітаваць беднякоў і серадняков за ўступленьне ў колгасы. Уступаючы ў паход, комсамольскія ячэйкі павінны ўсю сваю працу сярод аднаасобнікаў падпарадкаваць задачы ўцягненьня іх у колгасы, дэмонструючы перад імі посьпехі і перамогі першага колгаснага ўраджаю.

Дух вузкалобага дзялячтва павінен быць чужым пачаўшамуся паходу. Ён адбываецца ў абставінах жорсткай клясавай барацьбы на вёсцы.

Паход яшчэ больш павысіць клясавую баяздольнасьць комсамолу ў барацьбе з кулацтвам, з яго агентамі ў нашых шэрагах, з правымі опортуністымі і іх памочнікамі „левымі“ загібістымі.

У паход трэба выступаць не марудзячы ні дня.

Да IX Усесаюзнага зьезду УсеЛКСМ паход павінен даць баявы рапарт аб новых перамогах вясковага комсамолу ў барацьбе за соцыялістычную рэконструкцыю сельскай гаспадаркі, у барацьбе за генэральную лінію нашай бальшавіцкай партыі.

22 тыс. комсамольцаў—на пэдагогічную работу

Пастановай ЦК УсеКП(б) аб усеагульным пачатковым навучаньні ўскладзена на ленінскі комсамол задача: на працягу бліжэйшых трох год даць ня менш 60 тысяч комсамольцаў на пэдагагічную работу.

ЦК УсеЛКСМ пастанавіў мобілізаваць к 15 верасьня:

Тры тысячы комсамольцаў з рабочых, батракоў і колгасьнікаў у пэдагогічныя тэхнікумы.

Шэсьць тысяч комсамольцаў, працуючых ці раней працаваўшых у піонэрскіх організацыях і маючых агульна-адукацыйную падрыхтоўку у аб'ёме сямігодкі для **непасрэднай пэдагогічнай работы ў школах усеагульнага абавязковага пачатковага навучаньня.**

Пяць тысяч комсамольцаў для непасрэднай пэдагогічнай работы ў школах пачатковага навучаньня, маючых агульна-адукацыйную падрыхтоўку у аб'ёме пяцігодкі. У гэтай групе павінна быць ня менш 50 проц рабочых. Усяго будзе мобілізавана ў гэтым годзе 22000 комсамольцаў.

V конгрэс Профінтэрну

Выступленьні т. т. Джэрманэтто, Грандэля і Кіркіжа

МАСКВА, 21. На ранейшым пасяджэньні Конгрэсу Профінтэрну 21-га жніўня гаворыць член Выканбюро Профінтэрну тав. Джэрманэтто аб рабоце сярод рабочай эміграцыі. У сучасны момант, нават па буржуазнай статыстыцы, налічваецца 22 мільёны рабочых эмігрантаў. Экономічны крызіс, бязумоўна, павялічыць гэтую лічбу. Ён рэзка крытыкуе бязьдзейнасьць асобных сэкцый Профінтэрну ў гэтых адносінах.

Тав. Грандэль (Францыя) гаворыць, што ня толькі нізавыя работнікі, але і кіруючыя таварышы з УВКТ часта ня ведаюць як праводзіць на практыцы адзіны фронт, зьнізу. Адсюль шэраг памылак у час апошніх стачак.

Аб недахопах у рабочым руху меншасьці ў Ангельшчыне гаварыў тав. Уолч Кіркіж (УсеЦСПС) адзначыўшы, што новае кіраўніцтва УсеЦСПС працуе ў поўным контакце і пад кіраўніцтвам Профінтэрну.

Цьвёрдалобыя адкрыта пагаварваюць аб інтэрвэнцыі супроць СССР

ВЕНА, 22.—У Констанце (румынскі порт на Чорным моры) вядуцца вялікія падрыхтаваньні да сустрэчы прыбываючай туды ангельскай ваеннай эскадры.

Газэта „Лупта“, якая зьяўляецца рупарам ваеннага міністра, заяўляе, што Румынія павінна скарыстаць сваё становішча на Чорным моры ня толькі для сябе, але і ў інтарэсах усяе анты-савецкае Эўропы, патрабаваць ад усёй анты-савецкай Эўропы самага шырокага падтрыманьня Румыні ў скарыстаньні ёю свайго становішча на Чорным моры. У гэтым, па думцы газэты, заключаецца значэньне прыезду ангельскага флёту. Далей газэта пераходзіць да адкрытага абгаварэньня плянаў інтэрвэнцыі супроць СССР і піша, што ў посьпеху ваенных опэрацый важнейшую ролю грае Чорнаморскае ўзьбярэжжа Румыніі.

На дыплёматычным рынку

Ліга Нацый рэзка выступіла супроць брытанскага проекту пан-Эўропы.

Конкурэнты сварацца

Перамаглі забастоўшчыкі

ЛЁНДАН, 21. Пасьля двух з паловай месяцаў барацьбы з прадпрыемцамі закончылася стачка шпалернікаў у Ангельшчыне. Стачка ўзьнікла ў выніку спробы прадпрыемцаў зьнізіць і без таго мізэрную зарплату рабочых і асабліва работніц. Зараз барацьба закончылася абавязацельствам прадпрыемцаў пакінуць на рабоце ўсіх, хто прымаў удзел у стачцы рабочых.

Турмы Індыі перапоўнены політзьняволенымі

ЛЁНДАН, 19. Усе турмы Індыі перапоўнены політзьняволенымі. Турмы ператвараюцца ў закіданыя млыны. Тысячы крымінальнікаў датэрмінова вызваляюцца і на іх месца разьмяшчаюцца політзьняволеныя.

„Разыходжаньне“ з масамі

Італьянская ўсеагульная конфэдэрацыя працы далучылася да Профінтэрну. Д'Арагона, Рыгола і інш. здраднікі—былыя главары конфэдэрацыі — адкрыта перайшлі на службу да фашызму.

150 тысяч беспрацоўных у Аўстраліі

ЛЁНДАН, 21. „Дэйлі Геральд“ зьмясьціла паведамленьне свайго аўстралійскага карэспондэнта аб беспрацоўі ў Аўстраліі. У сучасны момант, указвае газэта,—беспрацоўных у Аўстраліі ня менш 150 тысяч. Апроч сусьветнага крызісу прычынамі беспрацоўя ў Аўстраліі паслужылі—доўгая суша і вялікае разводзьдзе, якое здарылася пасьля сушы і ў розных мясцох краіны, нанесьла вялікія страты сельскай гаспадарцы. Акрамя гэтага Аўстралія абцяжарна аграмадным дзяржаўным доўгам.

Іскры радыё

— Забастоўка двух тысяч індыйскіх рабочых морскай базы ў Сынгапуры спынена. Бастуючыя згадзіліся на скарачэньне заработнай платы.

— Кэнігсбэрскі кірмаш меў буйны посьпех. „Бэрлінэр Тагеблят“ падкрэсьлівае, што савецкі аддзел спрыяў ўмацаваньню гандлёвых сувязяй СССР з Нямеччынай.

Югаславія рыхтуецца да вайны

Сярод балканскіх дзяржаў, якія шалёна сьпяшаюцца ў справе падрыхтоўкі вайны, Югаславія займае адно з першых месц.

У выніку сусьветнай вайны Югаславія разбухла (за лік сусьветных дзяржаў) удвая ў параўнаньні з Сэрбіяй, з якой яна вылупілася. Трымаць у паслухмянасьці захопленыя вобласьці, эканамічна больш развітыя, чым Сэрбія і сьціхамірыць усё ўзрастаючы рэволюцыйны рух магчыма толькі апіраючыся на буйныя узброеныя сілы.

Але вялікадзяржаўная сэрбская буржуазія не задавальняецца захопленымі вобласьцямі. Яна імкнецца да новых захопаў—усяго ўсходняга берагу Адрыятычнага мора, партоў Эгейскага мора—Салёнікі і Кавалы для ажыцьцяўленьня свайго „нацыянальнага ідэалу“—гегемоніі на Балканах.

Для гэтага неабходны вялізарныя сродкі. Але разбураная вайною і хранічным крызісам краіна ня можа даць такіх сродкаў, ня гледзячы на крывавыя мэтады выціскваньня з працоўных мас непамерных падаткаў. Прыходзіцца зьвяртацца за дапамогай да імпэрыялістычных дзяржаў. Асаблівую ўвагу Югаславіі ўдзяляе Францыя, якая ператварыла югаслаўскую буржуазію ў пружжа сваёй імпэрыялістычнай політыкі на Балканах.

Францыя ахвотна давала Югаславіі буйныя ваенныя пазыкі, пасылала ў яе армію сваіх ваенных інструктароў, забясьпечвала амуніцыяй і паведамляла ёй усе новыя тайныя вынаходзтвы ў галіне авіяхэму. Югаслаўскі генэральны штаб стаў аддзяленьнем францускага.

Устанаўленьне ў Югаславіі ў студзені 1929 г. ваеннай дыктатуры яшчэ больш прысьпешыла тэмп ваенізацыі краіны. Асаблівую ўвагу дыктатура зьвярнула на камандны склад. Была праведзена чыстка арміі. Усіх „ненадзейных“ генэралаў і афіцэраў адсунулі. Урад павялічыў колькасьць ваенных школ і палкоў, пабудаваў новыя казармы і палепшыў ваенна-тэхнічную падрыхтоўку салдат. Адначасова зроблены былі буйнейшыя заказы на амуніцыю, затрачаны вялізарныя сродкі на машынізацыю арміі.

Новы ваенны дэкрэт Югаславіі мае параграф, па якому пытаньне аб мобілізацыі і аб'яўленьні вайны вырашаецца формальна толькі трыма асобамі—ваенным міністрам, прэм'ерам (абодва генэралы) і каралём, фактычна-ж аднаасабова каралём. У адзнаку ад іншых балканскіх краін, югаслаўскія мілітарысты жадаюць уцягнуць у армію на час вайны ня толькі ўсё мужчынскае, але і жаночае насельніцтва. Па плану дыктатуры, колькасны склад арміі, які складае у мірны час 95000 салдат, павінен быць даведзен, па меншай меры, да двух мільёнаў.

У згодзе з плянамі францускай політыкі, узмоцненая мілітарызацыя краіны накіравана, побач з умацаваньнем улады сэрбскай буржуазіі і задушэньнем рэволюцыйнага руху да таго, каб аказаць супраціўленьне прасоўваньню Італіі на Балканах і прыняць, у выпадку патрэбы, самы актыўны ўдзел у вайне супроць Савецкага Саюзу.

У апошні час Югаславія ў тэрміновым парадку ўмацоўвае югаслаўска-італьянскую і югаслаўска-албанскую граніцы. Але залежнасьць ад заходніх імпэрыялістычных дзяржаў, асабліва ад Парыжу, прымушае рэжым дыктатуры ўсё больш акрэсьлена намаўляць салдатам і афіцэрству, што галоўны вораг Югаславіі ня Рым, а Масква. Заключаная было пазыка ў 1 мільярд марак была сарвана, бо ў Лёндане і Парыжы даведаліся, што значная частка гэтай сумы прызначалася для пабудовы стратэгічных чыгунак да Адрыятычнага мора. Заходнія імпэрыялістыя не прамінулі лішні раз напомніць мілітарысцкай зграі ў Белградзе, што ў адносінах Італіі яна павінна трымацца выключна абароннай лініі і чакаць „больш сур'ёзных здарэньняў міжнароднага характару“—прасьцей кажучы—нападу на СССР.

А. Грубэр.

КІРАЎНІЦТВА МЦРК ЗАЦЯГНУТА ТВАНЬЮ ОПОРТУНІЗМУ

Шкоднікі, „дзяльцы“ зьвілі гняздо ў апараце МЦРК, складалі пляны з „вераб'інымі“ нормамі, гнаілі сотні пудоў продуктаў, а кіраўніцтва, ня прымаючы да іх рашучых захадаў, об'ектыўна патурала злачынству

САВЕЦКІ СУД СУРОВА ПАКАРАЕ ШКОДНІКАЎ РАБОЧАГА ЗАБЕСЬПЯЧЭНЬНЯ

Заводы і фабрыкі Менску—вазьмеце на грамадзкі буксір работу апарату МЦРК. Разгарнеце перакрэсны агонь рабочай самакрытыкі

Рашуча ўдарыць па опортуністых!

Зрабіць грунтоўную ўстраску апарату МЦРК

З прычыны недахопу тлушчаў і мясных продуктаў, зараз гародніна займае важнейшае месца ў справе рабочага забясьпечаньня. Партыя і ўрад далі зусім чоткія паказаньні аб організацыі работы па забясьпечаньні гарадоў продуктамі наогул і гароднінай у прыватнасьці.

Аднак, за апошнія часы Менск забясьпечваецца продуктамі і гароднінай з вялікімі перабоямі. У апошні тыдзень нават ня было бульбы, ня кажучы ўжо аб іншых відах продуктаў: яблыках, гурках, капусьце ды інш., з забясьпечаньнем якімі справа стаіць таксама з рук вон дрэнна.

У чым справа?

Можа не хапае гародніны?

На гэта даюць дасканалы адказ матар'ялы брыгад „Чырвонай Зьмены“ і „Савецкай Беларусі“, якія рабілі налёт на МЦРК.

Справа ў плянавым галавацяпстве і шкодніцтве работнікаў з МЦРК.

Зьвесткі, якія паступаюць з раёнаў, кажуць ня толькі аб тым, што гародніна ёсьць, але нават б'юць трывогу, што асобныя саўгасы і калгасы завалены гароднінай і ня ведаюць куды з ёю дзецца. Асобныя колгасы топяцца ў гнілі ігруш і яблык, дзякуючы таму, што Колгасцэнтр не абавязаў колгасы здаваць садовіну кооперацыі па цэнам Белсадсаюзу.

У выніку,—яблыкі, ігрушы гніюць у колгасах. А ў гэты-ж самы час прыватнік-спэкулянт узьвінчвае цэны, „лупіць скуру“ з рабочага.

Нераспарадчасьць, галавацяпскае плянаваньне, шкодніцтва ў апараце МЦРК прыводзяць да таго, што цэлыя тоны гуркоў, капусты, бочкі павідла закапваюцца ў зямлю.

Ні што іншае, як галавацяпства, бюрократычная чэхарда міжведамсьцьвеных перагавораў між Белкоопсоюзам і Мэлжывсаюзам зьяўляюцца прычынай таго, што рабочыя Менску, замест 10, атрымоўваюць 2-3 разы ў месяц мяса.

Выяўленыя факты безгаспадарнасьці і шкодніцтва ў апараце МЦРК гавораць аб тым, што ня толькі асобных людзей трэба саджаць на лаву падсудных (што ўжо ажыцьцяўляецца), але што ва ўсёй рабоце апарату трэба зрабіць грунтоўную ўстраску.

Патрэбна, аднавіць усё кіраўніцтва, якое, хацела яно гэтага ці не, пагрузла ў опортуністычнай тван , об'ектыўна патурал шкодніцкай і галавацяпскай дзейнасьці цэрабкоопаўскіх „плянавікаў“ і іншых „дзяльцоў“.

Патрэбна, каб Менскія заводы і фабрыкі ўзялі на грамадзкі буксір работу МЦРК, разгарнуўшы жывы агонь рабочай самакрытыкі.

Патрэбна ўпарта працягнуць далей аздараўленьне апарату МЦРК і ў прыватнасьці яго кіруючай галоўкі за лік высоўваньня рабочых.

Комсамольскія ячэйкі райкомы, групы „Л. К.“ на мясцох павінны зараз-жа правесьці шэраг налётаў, узьняць увагу грамадзкасьці на зьнішчэньне фактаў гніеньня садавіны і гародніны ў саўгасах і колгасах.

РСІ і прокуратуры належыць прымусіць бюрократаў з Белкооп і Малжывёлсаюзаў спыніць урэшце чэхарду міжведамсьцьвеных перагавораў і па-сапраўднаму ўзяцца за выкананьне пляну забясьпечаньня рабочых мясам.

Разам з гэтым, патрэбна ўзяць рашучы курс на ажыцьцяўленьне пастаноў партыі і ўраду аб організацыі прыгарадных садова-гародных гаспадарак, прычым, рабіць гэта не формальна, казённа (як гэта ёсьць у саўгасе МЦРК „Чырвоны Транс арт“, дзе 170 га пахаці—пад садам і агародам ўсяго 40), а сапраўды дабівацца, каб работа прыгарадных гаспадарак цалкам адпавядала мэтавай ўстаноўцы.

„Зашпунтаваць“ галавацяпаў, толькі... ня ў бочку!

Засолачны пункт ЦРК павінен засаліць пяць тысяч бочак гуркоў для рабочага спажыўца. Як-жа ён выконвае свае заданьні, якава якасьць засолкі?

На пункт паступаюць гуркі з саўгасаў, колгасаў і садовіннай базы, на якой праводзіцца спэцыяльная адборка гуркоў для засолкі. Але пакуль гэтыя гуркі прыбываюць з базы на засолпункт, дык яны ў мяхох самі так „засоляцца“, што праз некалькі дзён іх вязуць... на звалачнае месца.

На гэтым-жа засолачным пункце ляжыць каля двух тысяч мяхоў з гуркамі пад адкрытым небам. Усе мяхі зрабіліся мокрымі і пакрыліся цьвільлю.

Гэтыя гуркі спаткаў ня лёгкі лёс, частка іх пойдзе для кароў саўгасу імя „Лекерта“, а другую частку адвязуць на звалачнае месца, як нягодныя.

Загадчык засолачнага пункту сказдзіцца, што з саўгасаў і колгасаў паступаюць для засолкі дрэнныя неадабраныя гуркі, з якіх 40-50 проц. ідзе ў брак. Ён прасіў райколгассаюз, каб саўгасы і колгасы для засолкі адбіралі добраякасныя гуркі, але райкалгассаюз запратэставаў і адказаў на просьбу засолпункту **„калі ня будзеце браць гэткіх гуркоў для засолкі, дык не атрымаеце ніякіх“.**

На засолачным пункце мяхі з гуркамі складаюцца ў 6-7 радоў.

Пралежаўшы з тыдзень ніжнія мех ператвараецца ў „блін з поліўкаю“.

Месца дзе соляць гуркі знаходзіцца ў **антысанітарным становішчы. Гуркі мыюць і тут-жа выліваюць ваду, якая цячэ пад мяхі з гуркамі. На мокрае месца іхноў высыпаюць гуркі з мяхоў для адбору на засолку.**

Гуркоў, на якія наліп засох[лы] пясок, нават і не адмываюць, і наогул гуркі мыюць вельмі дрэн[на].

Бочкі, у якіх робіцца засол[ка] гуркоў ля рэчкі, дрэнна вым[ыты] і ў іх застаецца пах селядцо[ў]. Бочкі з гуркамі, засыпаныя со[л]лю, сялітрай, лаўровым і вішнёвым лістам, стаяць каля сутак, чакаю[чы] бондара, каб той падклаў [ў] сваю „прыправу“. Бондар, здымаю[чы] верхні абруч з бочкі, пасыпае гуркі іржою, а потым бочку за[шпу]нтоўвае.

На двары саўгасу імя „Лекерта“ засолка гуркоў праходзіць т[ро]хі лепш.

Тут гуркі соляць у вялізных чанах, ёмістасьцю да пятнаццаці звычайных бочак.

Гэтыя чаны з коптарам насып[а]юць гуркамі, кладуць туды пр[ы]праву і ставяць у хлеў на некалькі дзён, не накрыўшы іх. У чаны [па]дае з даху і паветра розны бр[уд] і сьмецьце. Маласольныя, гуркі праз тыдзень-паўтара перакладаюцца з чаноў, у малыя бочкі, адсылаюцца ў сталоўкі ЦРК, рабочыя буфэты і ў крамы для продажу рабочым спажыўцам і пайшчыкам.

Пры засолцы ў **кожнай бочцы можна знайсьці па не[кальк]і зусім гнілых гуркоў, а праз[рыст]ыя і гаварыць ня прыходзіцца.**

Загадчык засолачнага пункту тлумачыць гэта так: **Учора гэтыя гуркі засалілі і яны праз крыху завялі. Калі-ж бочкі [а]дшпунтаваць дык гуркі адой[]дуць і будуць добрыя.**

За гэтую працу трэба галавацяпаў зашпунтаваць толькі ня ў бочку а ў іншае месца. А праўленьню ЦРК, пакуль ня позна, [па]лепшыць якасьць засолкі гуркоў для рабочага спажыўца.

Брыгада: П гуда, Райхлін і Ратнэр.

Белкоопсаюз і Белмалжывёлсаюз „дапамагаюць“ мясанарыхтоўкам

Сьпі, дзіцё,
Храпі, малое,
Пакуль ня прыдзе
РСІ!

Плянавае галавацяпства цэрабкоопаўскіх шкоднікаў

Працаўнікі МЦРК добра ведалі наша напружанае становішча з харчовымі продуктамі. Аб гэтым яскрава гаворыць заўвага на іх-жа пляне.

> **„У сувязі з напружаным становішчам з мясам і жырамі лічыць, што насельніцтва будзе спажываць вялізарную колькасьць яблык, з прычыны чаго патрэбнасьць Наркомгандлю прыходзіцца павялічыць у 2 з палов. разы“.**

Мы ўжо бачым, што МЦРК, у клопатах па забясьпечаньню рабочых, сам павялічвае кантрольную лічбу Наркамгандлю па яблыках амаль у тры разы. А як-жа ён думаў забясьпечыць бульбай?

План МЦРК прадугледжвае забясьпечваць 140000 чалавек.

У ліпені ён меркаваў даць Менску 400 тон бульбы, г. зн. усяго па 93 грамы ў дзень на чалавека.

У жніўні цэрабкоопаўскія дзяцюкі ўжо „значна“ павялічваюць норму спажываньня—да 116 гр. Падумаць толькі — якая „шчодрасьць“! Гэтай-жа вераб'інай нормай МЦРК меркаваў забясьпечыць працоўных Менску і ў верасьні.

Відаць, пры складаньні пляну цэрабкопаўскія працаўнікі лічыліся толькі з сваім уласным густам да... яблык.

Нас цікавіць—**дзе-ж быў Наркамгандаль, які зацьвярджаў гэты плян?**

Як-небудзь яно будзе...

З вышэйпаказанага ўжо відаць „рэальнасьць“ цэраб[ко]опаўскага пляну па забясьпечаньню бульбай. Прыблізна такі-ж малюнак і з іншай гароднінай. Досыць сказаць, што ЦРК лічыць дастатковым 50 кгр. на год для едака, а па норме НКП —трэба 80 кгр.

Што плян МЦРК „паветраны“, гэта выявіла і камісія РСІ, якая праводзіла абсьледваньне працы Цэрабкоопу. Але... хутка месяц, а вывадаў камісіі ўсё яшчэ няма. Магчыма, гэтыя вывады будуць гатовы толькі ў лістападзе—калі ўжо скончацца ўсякія загатоўкі гародніны.

У праўленьні ЦРК ведаюць, што плян нікуды ня варты, але дагэтуль ніхто не клапоціцца скласьці новы, які-б адпавядаў сучасным запатрабаваньням. Праўда, відаць, што пасьля апошняй пастановы СНК БССР, на кавалку бруднай паперы нацарапалі новы гадовы плян, але ён мала чым адрозьніваецца ад старога.

Самі працаўнікі опэрацыйнага аддзелу не даюць веры свайму пляну, а працуюць па прыказцы: якнебудзь яно будзе, спасылаючыся на аўторытэтную заяву Белкоопсаюзу (т. Зялічонак), што бульбай Менск будзе забясьпечан.

Сколькі-ж бульбы патрэбна Менску ў дзень вам дакладна ў ЦРК ня скажуць, а так, — больш на... „глазок“.. Адны кажуць 3 вагоны, другія—5, а чаму ня 6 альбо 4—невядома.

„Гуркоў... хопіць“,

так кажа загадчык опэрацыйнага аддзелу МЦРК т. Хэўлін. А ў крамах іх... няма. Праўда, т. Хэўлін дадаў, што хопіць па колькасьці, а не па якасьці.

У адрас Менскага ЦРК прыбывае даволі гуркоў, але значная частка іх ня можа папасьці ў крамы, бо спажывец закідаў-бы імі прадаўца. Гэты, так-званы—„другі гатунак“, МЦРК адпраўляе на засолачны пункт. Відочна МЦРК разважае так: —„не паны, моў — сажруць.

Тав. Хэўлін вельмі зьдзівіўся, даведаўшыся ад брыгады, што некалькі бочак павідла былі закапаны ў зямлю. Ня толькі зьдзівіўся, але і абурыўся (?!).

— Няпраўда, гэтага ня можа быць! Толькі-ж пару дзён, як мы яго пачалі выраб яць.

Але... у гэты момант у ваконца габінэту прасунулуся галава загадчыка крамы № 15, які рашуча запатрабаваў:

— Забярэце ад мяне з крамы павідла, бо яно пугчыць. Адказваць за папсаванае я не жадаю.

У зачараваным коле

Галавацяпскі плян Менцэрабкопу прывёў да таго, што ў пачатку жніўня на базе стварыўся бульбяны затор у 28 вагонаў. Калі пачалі адгружаць бульбу ў прамысловыя цэнтры Саюзу, МЦРК заявіў, што яму бульба зараз непатрэбна, і дастаўка бульбы ў Менск спынілася. Здавалася б, што ЦРК нібы і мае рацыю. Але разам з дальнябачнасьцю, працаўнікі Цэрабкоопу праявілі і сваю традыцыйную сьлепату,—ня ўлічылі, што іхняя бульба дрэнная па якасьці. І спажывец ішоў да прыватніка за лепшай. У выніку частка бульбы пагніла, а рэшта пашла ў сталоўкі, закрытыя ўстановы і часткова спажыўцу.

10 жніўня МЦРК схамянуўся, што Менск застаецца бяз бульбы. Пачынаюцца габінэтныя гутаркі ў зачараваным коле МЦРК, Белкоопсаюзу, Белпаляводсаюзу, Наркамгандлю. А рабочыя—бяз бульбы.

Наркамгандаль ведаў, што з бульбай крах, але нічога не зрабіў, каб забясьпечыць Менск. І толькі на другі дзень пасьля налёту брыгад „Савецкай Беларусі“ і „Чырвонай Зьмены“ ён дае загад аб адгрузцы бульбы для Менску і каб прыцягнеп ні вінаватых да адказнасьці.

Яны... рыхтуюцца да зімы

Аб тым, што Менскі ЦРК дагэтуль ня мае сапраўднага пляну забясьпечаньня працоўных гароднінай, мы ўжо адзначалі. Для больш поўнага малюнку ўзмоцненых клопатаў праўленцаў МЦРК па забясьпечаньню рабочых, падамо яшчэ адзін яскравы факт „клапатлівасьці“.

Хутка зіма. Трэба затовіць пэўную **колькасьць бульбы, капусты і іншай** гародніны, падрыхтаваць склады [для] іх. Дагэтуль уся падрыхтоўчая [ра]бота ЦРК абмяжоўваецца зак[азам] друкарні нейкіх блянкаў.

Усе паказаныя факты патраб[у]юць штодзённага кантролю грамадз[]касьці над дзейнасьцю МЦРК з тым, каб не паўтарылася бульбяная [гі]сторыя, каб працоўныя Менску [бы]лі забясьпечаны гароднінай на зіму, не ў вераб'іных нормах МЦРК.

Брыгада—Зайцаў,
Дзянісаў, Шаховіч.

Літаратурная старонка

Зм. Астапенка

Жніво

Дзе ад раніцы
вісеў туман
І гайдаўся вецер зухаваты—
Заглядзеўся ў неба,
Задрамаў
Аржаны асілак—элеватар.

Прышчурыўся
на далёкі шлях...
А за шляхам,
Дзе прастор мігціцца,
Спачывае плодная зямля
Каласамі цяжкімі пшаніцы.

Сёньня рана, з сонейкам,
туды
грамадой вясёлай
нязвычайнай
Паплылі, пастаўшы у рады,
Жнейкі
І нязграбныя комбайны..

Пад нябёс
гарачай сін вой
Жыта захісталася ў
даліне...
— Пачынай савецкае жніво
на прасторах палявых,
Машына!

Паглядзі—
на залатых палёх,
галавой падпёршы чару
неба,
Элеватары сумуюць
па руччох
чыстых зерняў залатога
хлеба!
І пад неба чыстай сінявой,
На палёх
Шырокай Украіны—

Пачынай савецкае жніво
На прасторах палявых,
Машына!!.
Хмаркі,
Стаўшы ў белыя рады,
Паплылі над полем
ураджайным...
Сёньня рана, з сонейкам,
туды
адышлі жняяркі
І комбайны...

Сьвеціць сонца..
Сьпёка...
Зьнік і цень.
Шэпча вецер лёгкі,
зухаваты.

Заглядзеўся ў поле,
Заблішчэў
Аржаны асілак—
Элеватар.

М. Цыган

12, 10 і 4

12 год...
Сталёвай вартай,
Узьняўшы вольнасьці штандар,
Магутна грозна і упарта
Прышоў да волі пролетар.

Машыны узводзяць
палацы агню,
Дванаццацігодзьдзя
Вітаюць вясну,

Колгасы, з машынамі, стаўшы ў
рады.
Баруць пяцігодку
—ў 4 гады.

* * *

І 10 год.
—пад сьцягам гордым,
Стварыўшым новую пару,
Ідзе нястрымана і цьвёрда
К соцыялізму Беларусь.

Імчыць Беларусь
Да пазнанага старту.
І кідае ў зоры
Заўзята, упарта:

Уперад!
Бяз страху!
Бяз сьлёз і нуды!
Дае́ш пяцігодку—
—у 4 гады!..

МІХАІЛ КАЛЬЦОЎ

У канцы ліпеня споўнілася 10-цігодзьдзе работы ў „Праўдзе“ папулярнейшага журналістага і фэльетоністага тав. Міх. Кальцова.

Тав. Кальцоў—адзін з найбольш буйных журналістых, высунутых бальшавіцкім друкам у пасьлякастрычнікаўскі пэрыод.

Пачаўшы сваю работу ў „Праўдзе“ у якасьці ваеннага і разьяздного корэспондэнта і затым стаўшы сталым работнікам „Праўды“, Кальцоў уключае ў сваё кола спачатку міжнародныя тэмы, а ў далейшым унутраныя пытаньні.

Грамадзянская вайна, аднаўленчы пэрыод, індустрыялізацыя, пяцігодка, палепшаньне рабочага быту, культурная рэволюцыя і шмат іншага—знайшлі сабе яркае асьвятленьне ў фэльетонах Кальцова. Асабліва значны заслугі Кальцова ў барацьбе з бюрократызмам, валакітай і безгаспадарнасьцю.

Фэльетоны Кальцова, якія заўжды хутка адгукаюцца на партыйную і савецкую злобу дня, зьяўляюцца прадметам бязупыннай цікавасьці рабочага чытача. Міх. Кальцоў зьяўляецца адным з заснавальнікаў і буйнейшых майстроў савецкага фэльетону.

Газэты адзначаюць юбілей Міхаіла Кальцова. Кальцоў і юбілей! Што можа быць больш дзіўным, чымсь гэта парадоксальнае злучэньне? Самае гучаньне слова „юбілей“ выклікае у нас уяўленьне аб паважным мігценьні сфэрычных лысін, націёртых як паркет, і аб шолаху ўрачыстых адрасоў, надрукаваных для трываласьці на сьвінячай скуры, альбо наждаковай паперы. Юбілей і раптам—Кальцоў. Неспакойны, сьпешны, шугаючы, кплівы, зачараваны, абвінавачваючы, высокавольтны, малады, як наша рэволюцыя, Міхаіл Кальцоў! Не, слова „юбілей“ проста не падыходзіць к дадзенаму выпадку.

Аднак, гэта асаблівы юбілей. Юбілей газэтчыка. Дзесяць год у „Праўдзе“. Насьпех, на-хаду, між справай падведзены вынік дзесяці год опэрацыйнай працы на газэтным фронце.

Газэта гэта—гісторыя сьвету за суткі. Савецкая газэта гэта—гісторыя сусьветнай рэволюцыі за суткі. Кальцоў—гісторыограф сутак, клапатлівых савецкіх сутак. Не, ня палкі схолястык¹), які крочыць у гісторыю праз горныя сьцягі кніг, а ўнадлівы тэмпэрамантны гісторык, які сам асабіста ўрываецца ў гісторыю, робіць яе сваімі рукамі побач з іншымі соцыялістычным- работнікамі.

Кальцоў наскрозь опэрацыйны. Яго фэльетоны гэта—опэрацыйны аддзел літаратуры. Кожны яго фэльетон крытычна расцэньвае тую ці іншую падзею, той ці іншы чалавечы ўчынак і тут-жа дае плянавыя накіды наступнае дзеі: што трэба ўжыць у далейшым, в ходзячы з данага выпадку. Гэта опэрацыйнасьць — асноўная якасьць Кальцова. І дзеля гатага яго фэльетоны выклікаюць „на вышэйшы коэфіцыэнт карыснага дзеяньня ў быце“.

Літаратура разьбіта на патрыархальныя²) зоны. Вось паплавы раманаў, вось ідылічная лапчынка поэзіі, вось пакручастая сьцежка апавяданьня, вось асеньнія гаі мэмуараў, вось сухі і няплодны ўзгорак мастацкага нарысу. Гэтыя вучасткі падзелены калючым дротам жанравых адрозьненьняў.

Фэльетон уваходзіць у літаратуру, як чужынец з другое вёскі. Літаратурныя уласьнікі глядзяць на яго неспакойна, асвойтваючыся вельмі паступова. Прышлец бурны мускулісты і заўзяты. Праўда, Кальцоў ужо „прыняты ў лепшых дамох“ літаратуры,—мы надаем гэтаму выразу, зразумела, фігуральны сэнс, але і Кальцову даводзілася перамагаць закасьцянеласьць літаратурных аўгіянщынаў: ён прышоў з газэты, ён быў не кановізаваны³) літаратура .

Літаратура пабіта на ўстарэлыя акругі. Трэба хутчэй правесьці ў ёй пановаму мастацкае раёнаваньне.

Фэльетон—добры вытворца. Трэба спарваць яго з літаратурай якая часта выдзяляецца досыць пухкім экстэрерам⁴). Спарваньне жанраў дасьць выдатнае патомства.

Кальцоў—адзін з популярнейшых пісьменьнікаў нашага Саюзу. Яго ведаюць на любым паўстанку. З ім добра знаёмы мільёны рабочых і сялян. Гэта—вышэйшае шчасьце, якое можа пажадаць сабе любы пісьменьнік. Гэта—рубеж творчай удачы.

Гэта „асабістае“ творчае шчасьце Кальцова вынікае з таго, што Кальцоў—сапраўдны комуністычны пісьменьнік. Бліскучае майстроўства Кальцова—адзін з інструмантаў у багацейшым інструмантарыі партыі і рабочае клясы.

Кальцоў уладае сакрэтамі найвастрэйшага майстроўства. Ён ведае сотні выдатных спосабаў абыходжаньня з словам, спосабаў, якія забясьпечваюць яго літаратурную працу гранічную выразнасьць і яркасьць. Па словах Анры Гільбо, „ён умее весьці слоўную гульню танчэйшымі пераменамі хуткасьцяй і пэдаляй“. Але гэтымі спосабамі ён уладае не дзеля таго, каб блішчэць імі ў камэрнай аудыторыі, не дзеля таго, каб хаваць іх у сваім сэйфе у сваёй майстэрні. Творчая майстэрня Кальцова знаходзіцца на вачох у мільёнаў.

У гэтым адкрысым атэлье нараджаюцца конструкцыйныя накідкі будучай пролетарскай літаратуры. У гэтай адкрытай лябараторыі нараджаюцца сакрэты ярчэйшага кальцоўскага ляконізму⁵) Кальцоўскага гумару, кальцоўскага пафосу,⁶) кальцоўскай напорыстасьці. Тут нараджаюцца новыя крылатыя слоўечкі, якія Кальцоў пушчае, як сьнягіроў на трубнай, якія сядзюць на галінах быту,—накшталт: „плянавы падхалімаж“, „міжсабойчык“ і г. д.

Кальцоў выдаў збор сваіх твораў. Фэльетоны Кальцова сабраны ў дзесяткі кніг. Гэтыя кнігі разбураюць лягенду аб тым, што газэтныя творы, выданыя кнігай блякнуць, накшталт таму, як мёртвае колібры⁷) трацяць фарбы. Фэльетоны Кальцова ў газэце—растопленая кіпучая маса. У кнізе яны—астыглы зьлітак, які раптам набывае новую якасьць, цьвёрдасьць, бляск, гульню крышталяў. Фэльетоны Кальцова чытаюцца, як выдатныя мастацкія сьведкі аб учарайшым дні, як патэтычная⁸) рэгістрацыя перамог і паражэньняў.

Учарайшая газэта, пераключаная ў кнігу, гучыць як сапраўдная і вялікая літаратура.

На працы Кальцова выхавалася цэлае пакаленьне журналістых. Што да нас, дык і мы вучыліся ў Кальцова, як і ў другіх майстроў літаратуры. Мы, як і нашы газэтныя равесьнікі, вучыліся ў Кальцова тэмпэраманту высокага вольтажу, маштабнасьці, нянавісьці да сюсюканьня, тэмпам у рабоце, сапраўднаму баявому стылю савецкага фэльетону.

Мы, маладыя журналістыя, зайздросьцім Кальцову. Мы зайздросьцім не яго майстроўству і не яго вядомасьці. Не. Мы зайздросьцім яму дзеля таго, што ён шмат езьдзіў і шмат бачыў. Мы зайздросьцім радыусу яго вандраваньня. Вандроўка—гэта першае каханьне ўсякага сапраўднага журналістага, журналістага па крыві і па духу. Кальцоў, рухомы знутры штуршкамі свайго журналісцкага тэмпэраманту, пабываў у шмат якіх краінах сьвету. Але Кальцоў абʼяжджае сьвет ня так, як Поль Моран, які памірае ад нуды і скепцысу⁹) і апісвае дамы распусты ва ўсіх кутках плянэты. Кальцоў вандруе, як рэволюцыйны пісьменьнік, які апавядае пролетарыяту аб яго зарубежных братох і пазнае шляхам параўнаўчага аналізу усю дыялектычную складанасьць нашага часу. Кальцоў едзе ў Зонэнбург, каб наведаць у турме Макса Гельца, Кальцоў ляціць на самалёце праз Чорнае мора не як гуляшчы турысты, а як сьмелы журналісты, які дэмонструе Эўропе багацьці тэхнічных рэсурсаў і сьмеласьць думкі нашых конструктароў.

Такім чынам, Кальцоў узброены да зубоў баец, які сьпяшае з сваім партатыўным¹⁰) арсэналам туды, куды заклікае яго вышэйшы закон рэволюцыі. Ён не літаратурны астроном, а палкі мастацкі стратэг, які рухае палкі слоў туды, дзе гэтага патрабуе „небясьпека, дзе аголены фронт, дзе кіпіць бойка.

Ён уваходзіць у сваё новае дзесягодзьдзе пасечаны і ўскудлачаны ў газэтных бойках, і з вечнага пяра Ватэрмана сьцякаюць атрамант і кроў ворагаў. Ён урываецца ў новае дзесяцігодзьдзе газэтным аркушам, які начэплен на дрэўка і гудзе на ветры як разгорнуты сьцяг.

Самавідочна, што ў хроніцы нашай рэволюцыі, у разьдзеле, які прысьвечан літаратуры гэтага найвялікшага з часоў будзе захавана постаць гіранічнага, злога, захопленага, выбуховага, саркастычнага, усхваляванага, сакрушальнага зубастага, рухомага, бліскучага акулярамі Міхаіла Кальцова.

Тур.

---

¹) Чалавек, які ставіць форму вышэй зьместу.
²) Старажытныя.
³) Ня прыняты ў лона,
⁴) Знадворная форма (жывёлівы).
⁵) Каротказьці, выразнасьці.
⁶) Палкага натхненьня.
⁷) Дробная птушка (часамі ўвелькі з шмяля), прыгожых яркіх колераў. Жыве ў тропічнай Амэрыцы.
⁸) Палка адухоўленая.
⁹) Недаверлівасьці, сумненьня.
¹⁰) Выгодны насіць пры сабе.

М. Кальцоў

Агняцьвет

На выстаўцы

Грымеце, варштаты,
бесьперапынна!
Сэрца!
сталёвыя маршы сьпявай!
Я чую,
як з кожнаю
новай хвілінай
гудзеньнем машын
напаўняецца край...

Калісьці
тут ветры
спраўлялі хаўтуры.
А нівы стагналі
пад скогат пяскоў..
Глядзеце!
як хутка
пад сьцягам культуры
Наш край забурліў
індустрыйным
жыцьцём!..

Я бачу на выстаўцы
трактар, жняяркі—
Тут новая вёска,
колгасны уздым.
І кожная
кажа цяпер
дыяграма,
што скончым
мы пяць
у чатыры гады!

Пакой прамысловасьці
З шумам знаёмым
мяне сустракае
Напеў шасьцярні...
Іду.
І у кайстрах,
насеньнямі поўных
я бачу багацьце
для нашай зямлі!

Хай вораг
крывёю засмаглаю
плача,—
Мы сьмела ідзем
пад напеў завірух.
І будзем
ш одзёнка тварыць
І змагацца!
У дынаміцы дзён
Загрыміць
Беларусь!..

Завод „Комунар“.

Гэроі вялікай эпохі
Пяць вёсен наступных кумыс.
Той век,
Як старыя панчохі,
На сьметнік закінулі мы.
Ні скарга, ні крыўда на стому.
Будуем, будуем штодзень.
У кнігі, у тоўстыя томы
К нам новая песьня ідзе.
Ой, сок малады,
Налівайся!
У песьнях няскончаны рэйд.
Поэты на новым Парнасе
Нарэзалі слоў вінігрэт.
Зайграйце, музыкі!
Маэстра!
Гэй! Марш пераможны зашпар.
Зямля
Хай дрыжыць ад оркестра,
Хай чула калоціцца парк.
Паны на пахілым памосьце
Трымаюць бікфордавы шнур,
Бо мы
На зямлі тут—
ня госьці
Ад чорнага мора да тундр.
Мы сьмела,
Упарта,
Заўзята
Будуем, будуем
Жыцьцё
Узважыла час на караты
І нас павяло
на касьцёр
У полымі дзён дасягненьняў
Узносімся ў гору,
гарым.
Паніклыя падаюць цені...
Краіна, як сонечны Крым.
Сьмякотная радасьць ад працы.
Фабрычнай дынамікі рытм
Нас кліча змагацца, змагацца
І несьці цагліны ў муры,
І ў моцным размаху бястрашным
Гнілыя карчы выцягаць.

Краіна саветаў—
Мурашнік
Рабочых ударных брыгад.
Ударнікі ведаюць мэту.
Ударнікі—пульсы жыцьця,
Спаборніцтва—яркай камэтай
Няслося заводы працяць.
Хай сэрца,
Як выбух вулькана
Краіне аддасьць свой агонь.
Ёсьць вера
ў шляхах адшуканых
Ня зьвітая сумам, тугой.
— Скажэце, ударнікі, хто вы?
І з мэтай якою прышлі.
У вас
Ёсьць вялікія словы,
Як зыркая магма зямлі.
Вы верыце:—
Зоры—варгіні
Шчасьліва ў палёх зацьвітуць.
Старое, трухлявое гіне,
Як холадам нізіцца ртуць.
Ударнік—юная сіла
Пялёстак жыцьця не апаў...
З вас кожны—
баец і асілак
Нясе ў завірусе запал,
Каб справу сусьветную зьдзейсьніць.
(У гісторыі—гэта ня жарт)
Пясьняр прынясе свае песьні,
Узьнімаючы думак пажар.
Ой сок малады, налівайся!
У песьнях
Няскончаны рэйд...
Хай гукі ўрачыста і ясна
Пальлюцца з-пад вокан, дзьвярэй.
Поэты напішуць поэмы,
Схапіўшы жыцьцё на пяро
Бо ўсюды
Нясчэрпныя тэмы,
Уздым
і вясёлы настрой.

Сьвіньня--важнейшае зьвяно паходу

Выданы ЛКСМБ вэксэль—выкарміць 25.000 галоў сьвіней, аплачваецца нездавальняюча

ХОЛОПЕНІЦКАЯ, САМАХВАЛАВІЦКАЯ І КЛІМАВІЦКАЯ ОРГАНІЗАЦЫІ БЯЗЬДЗЕЙНІЧАЮЦЬ НА СЬВІНЫМ ФРОНЦЕ

ДАВЯДЗЕМ КАНТРОЛЬНЫЯ ЛІЧБЫ ДА КОЖНАЙ САВГАСКАЙ, КОЛГАСНАЙ І ВЯСКОВАЙ ЯЧЭЙКІ, ДА КОЖНАГА КОМСАМОЛЬЦА

Важнейшае зьвяно колгасна-вытворчага паходу

Сьвінагадоўля ва ўмовах Беларусі—адно з важнейшых зьвеньняў колгасна-вытворчага паходу комсамолу.

Толькі савгасы і колгасы БССР у 1930-31 г. павінны даць 750 тысяч галоў таварнай продукцыі.

Яшчэ ў чэрвені месяцы ЦК ЛКСМБ сваёй пастановай абавязаў комсамольскую організацыю Беларусі выкарміць 250 тысяч галоў сьвіней на мяса. Ад комсамольскіх камітэтаў і ячэек патрабуецца концэнтрацыя сіл і энтузіязму на хутчэйшае выкананьне ўзятага абавязацельства. Яны павінны ўключыць сваю практычную штодзённую дзейнасьць на выкананьне плянаў разьвіцьця сьвінагадоўлі, укомплектаваньне матачнага стада і выкананьне плянаў будаўніцтва сьвінарнікаў.

Аднак, шэраг комсамольскіх організацый і ячэек гэтага яшчэ не зрабіў. Шэраг колгасаў і савгасаў зрывае будаўніцтва сьвінарнікаў, ня выконвае плянаў набыцьця сьвінаматак, кантрактацыі іх, а месцамі яшчэ практыкуе забой сьвінаматак на мяса.

Комсамольскія-ж організацыі, на вачох якіх творыцца гэтае бясчынства, ня прымаюць ніякіх мер для барацьбы.

Зьмяшчаемы сёньня матар'ял аб Бабруйскай канторы Белмяса, будаўніцтве сьвінарнікаў па савгасах, а таксама матар'ялы з Клімавіцкага, Самахвалавіцкага і Халопеніцкага раёнаў яскрава сьведчаць аб безадказнасьці і бязьдзейнасьці гэтых комсамольскіх організацый.

Далей так працаваць немагчыма. Мы павінны выканаць узятыя на сябе абавязкі.

Ячэйкі і камітэты павінны рашуча ўзяцца за практычнае выкананьне задач разьвіцьця сьвінагадоўлі і ўтварэньне кармовай базы—сілосаваньне.

Комсамольскім ячэйкам неабходна ўстанавіць сталы нагляд за выкананьнем плянаў будаўніцтва сьвінарнікаў, комплектаваньнем матачнага стада і кантрактацыяй сьвіней.

Бесьперапынна весьці барацьбу з фактамі цяганіны, паміж паасобнымі організацыямі, безадказнасьцю будаўнічых організацый і організацый, якія дастаўляюць будаўнічы матар'ял.

Організаваць пры ячэйках, пад кіраўніцтвам вэт. пунктаў, групы па барацьбе з сьвіною чумою і паляпшэньню гігіенічных умоў сьвінарнікаў.

Широка разгарнуць у працы ячэек і камітэтаў соцыялістычнае спаборніцтва.

Юнвяскоры павінны ўключыцца ў дапамогу комсамольскім організацыям, шырока популярызуючы лепшыя прыклады працы ячэек і раёнаў каб выкарыстаць іх у іншых організацыях.

Сваёй юнкораўскай заметкай юнвяскоры павінны біць па рознага роду бясчынствах у справе сьвінагадоўлі і будаўніцтве сьвінарнікаў.

Рыхтуйце Х-му зьезду ЛКСМБ рапарт сваіх дасягненьняў.

Шырока разгортваючы соцспаборніцтва,--хутчэй выканаем заданьні партыі

Умова соцспаборніцтва паміж Бярэзінскай і Чэрвеньскай комсамольскімі організацыямі на правядзеньне сілосаваньня і разьвіцьцё сьвінагаспадарак.

Надаючы асабліва важнае значэньне вырашэньню проблемы жывёлагадоўлі і ўтварэньню кармовай базы, Бярэзінская організацыя ЛКСМБ уключаецца ў абвешчаны колгасна-вытворчы паход, ставячы перад сабой у галіне сілосаваньня і сьвінагадоўлі наступныя задачы:

Сіламі комсамольскіх ячэек нарыхтаваць 758 тон сілосу, выкапаць 23 ямы па колгасах і індывідуальна бядняцка-серадняцкіх гаспадарках і ўстанавіць 4 траншэі ў буйных колгасах.

Укомплектаваць 2 сьвінагаспадаркі і сачыць увесь час за іх разьвіцьцём:

Вылучыць на курсы сьвінаводаў 5 комсамольцаў. Організаваць для комсамольскіх ячэек консультацыю па сілосаваньню.

Накіраваць на час паходу, у дапамогу ячэйкам 15 чалавек з комсамольскага актыву.

Правесьці агляд сьвінарнікаў для выяўленьня іх санітарнага становішча і ўкомплектаваньня маткамі.

Адначасна выклікаем на спаборніцтва Чэрвеньскую комсамольскую організацыю. **Упаўнаважаныя.**

Набор у ФЗВ папернікаў пад пагрозай зрыву

Дакуль галавацяпы з папертрэсту будуць марудзіць з пабудоваю агульнага памяшканьня для ФЗВ

(Ліст ЦК ЛКСМБ і „Чырвонай Зьмене“)

Добрускі РК ЛКСМБ паведамляе, што набор у ФЗВ папернікаў знаходзіцца пад пагрозай зрыву. Яшчэ з 1-га чэрвеня мы пачалі падрыхтоўчую работу, два разы ставілі пытаньне на бюро РК КП(б)Б, але вынікаў да гэтага яшчэ няма.

Мы прыступілі да набору людзей ў ФЗВ, але памяшканьні не падрыхтаваны. Абяцаньні профэсыйных і гаспадарчых організацый пабудаваць памяшканьні для ФЗВ да гэтага часу ня выконваюцца. 175 чалавек павінны пачаць вучобу 15-IX—30 году, але-ж нядбайныя адносіны да пабудовы памяшканьня не дадуць магчымасьць пачаць навучальны год. Нядаўна пачалі будаваць памяшканьне на 120 чалавек, працуе толькі 12 рабочых і к тэрміну яно гатова ня будзе.

Мы просім рэдакцыю „Ч. З.“ і ЦК ЛКСМБ дапамагчы нам у гэтай справе, бо РК КП(б)Б нядбайна адносіцца да набору ў ФЗВ.

Сакратар РК ЛКСМБ **Камісарчык.**

КЛІМКАВІЦКІ РАЙКОМ ЛКСМБ—У БАКУ

Дрэнныя справы з разьвіцьцём сьвінаводчых гаспадарак у Клімавіцкім раёне (Мазырскай акругі). Раймалжывёлсаюз зусім не займаецца пытаньнем укомплектаваньня колгасаў сьвінаматкамі. Асобныя колгасы амаль зусім ня маюць сьвінаматак. „Чырвоны Маяк“ мае 3 сьвіньні, Каратоўскі ня мае зусім. Кантрактацыя ў раёне не праводзіцца.

Бязьдзейнічае і комсамольская організацыя. Райком комсамолу сам не прапрацаваў гэта пытаньне і ня даў конкрэтных заданьняў ячэйкам.

Партыйная організацыя павінна дапамагчы райкому комсамолу і ячэйкам пераключыць працу на практычнае разгортваньне колгасна-вытворчага паходу і выкананьне плянаў сьвінагадоўлі і сілоснага будаўніцтва. **Паліцкі**

Ратуйце!—Чуеце, сябры?
Ў балоце, брудзе гінуць
Сьвіныя маткі і кныры—
Сябры маёй краіны.

А дзесьці там (ня знаю дзе—
Раскажа вам нататка)
Ячэйка сьпіць і ноч і дзень
І сьпіць а... сьвінаматках.

Бабруйская акркантора Белмяса зрывае загатоўку сьвіней

Вельмі дрэнна праводзіць нарыхтоўку сьвінаматак для ўкомплектаваньня сьвінаводчых савгасаў Бабруйская кантора Белмяса.

Плян нарыхтовак і ўмова, заключаная паміж Акркантораю Белмяса і ўпаўнаважаным Белканторы „Сьвінагод“, ня выконваюцца. Сваю бязьдзейнасьць кантора Белмяса і яе інструктар тлумачаць так: „нашто клапаціцца аб выкананьні ўмовы і пляну, калі няма куды дзяваць сьвіней,—у савгасах няма сьвінарнікаў“. Гэта опортуністычнае разважаньне кіраўнікоў Бабруйскай канторы Белмяса дае адчуваць сябе і на практычнай працы.

Кантора Белмяса павінна была прапусьціць праз 4 карантыны да 1 VIII 250 сьвінаматак і 100 падсьвінкаў на корм, з такім разьлікам, каб праз карантын Тацінка кожныя два тыдні прапускаць 100 галоў сьвіней. А на справе за ўвесь час працы карантыну прапушчана толькі 38 сьвіней.

Карантыны знаходзяцца ў анты-санітарным становішчы, дрэнны вэт. нагляд, у выніку чаго зроблєная прывіўка процічумнай сыроваткі была настолькі дрэннай, што выклікала захворваньне і падзеж 4 сьвінаматак.

Сьвіная валакіта

Да карантынаў Белмяса прымацаваны асобныя спажывецкія таварыствы, якія павінны здаваць нарыхтаваных сьвіней у карантын Белмяса, на племя, а таксама і на забой. Паміж канторай Белмяса і Акрспажыўсаюзам няма дагаворанасьці. Спажывецкае таварыства замест накіраваньня нарыхтаваных сьвіней непасрэдна ў карантын, пасылае іх на базу спажыўсаюзу ў Бабруйск. Адтуль гэтых сьвіней ізноў варочаюць у карантын, тады як бліжэй перадаць сьвіней без завозу на базу.

Ня лепш справа і з будаўніцтвам сьвінарнікаў у савгасе Бацэвічы. Па пляну будаўніцтва на 1-Х павінна быць пабудавана 11 карпусоў на 400 сьвінаматак і 900 адкормачных сьвіней. Але будаўніцтва ідзе павольнымі тэмпамі і савгас мяркуе на 1-Х адбудаваць толькі адзін корпус. Яго і зараз абы як будуюць бо сьпяшаюцца з жылым памяшканьнем для працаўнікоў сьвіной гаспадаркі.

Будаўніцтва на авось

На будаўніцтва сьвінарніка да гэтага часу ня склалі каштарыс. Будуюць па агульнай накідцы, згодна якой пабудова 11 карпусоў павінна каштаваць каля 159.000 руб., але на практыцы пачатага корпусу выявілася, што адзін корпус, замест 16171 руб., абыйдзецца ў 38.000 руб. Намётка аказалася нерэальнай.

Яшчэ горш справа з рабочымі на пабудове. Бацэвіцкае спажыв. т-ва не паклапацілася забясьпечыць харчамі сэзонных рабочых, якія працуюць на пабудове сьвінарнікаў. А Лесбел перамане рабочых з пабудовы сьвінарнікаў да сябе абяцаючы павялічыць зарплату і забясьпечыць харчамі.

Будаўніцтва сьвінарнікаў не забясьпечана будаўнічым лесаматар'ялам. Нарыхтавана лесу толькі 40 проц. Сьвіслацкае лясьніцтва, замест дапамагчы будаўніцтву сьвінарнікаў, адвяло ўчастак для нарыхтоўкі лесаматар'ялу за 15 вёрст у 6 кварталах. А ў гэты час лесаматар'ял ляжыць на складах Лесбелу і не выкарыстоўваецца.

Наша хата з краю

А што-ж робіць Клічаўскі РВК і райком партыі ў справе будаўніцтва сьвінарнікаў і комплектаваньня колгасаў сьвінаматкамі?

Клічаўскі РВК і райком КП(б)Б гэтымі пытаньнямі не займаюцца.

Комсамольскія, савгаскія ячэйкі і Клічаўскі РК ЛКСМБ таксама бязьдзейнічаюць—не мобілізавалі вакол гэтага пытаньня комсамольскія масы. Некаторыя комсамольцы проста ня хочуць займацца пытаньнем сьвінагадоўлі, бо лічаць ганьбай для сябе вырашаць сьвінагадоўчыя пытаньні.

Комсамольскія організацыі ў час колгасна-вытворчага паходу павінны рашуча павярнуцца тварам да вырашэньня проблемы сьвінагадоўлі і будаўніцтва сьвінарнікаў, устанавіўшы сталы кантроль над працай савецкіх, коопэрацыйных і гаспадарчых організацый, вядучы рашучую барацьбу з перашкодамі і галавацяпствам паасобных устаноў і організацый, якія зрываюць пасьпяховае вырашэньне проблемы сьвінагадоўлі.

І. Лук'яновіч і М. Адзінец.

Зьдзекі над сьвіньнямі

Пры Самахвалавіцкай спажыўкоопэрацыі пабудаван адкормачны пункт на 40 штук сьвіней, якіх трымаюць ў надзвычайна дрэнных умовах. У сьвінарніку цёмна, брудна, сьвіньні хварэюць і ніхто на гэта не зьвяртае належнай увагі.

Комсамольская ячэйка аднойчы ўзялася палепшыць ўтрыманьне сьвіней, але яе ініцыятыву не падтрымала праўленьне спажыўкоопэрацыі і ячэйка кінула гэтую працу не давёўшы справы да канца.

Патрэбна, каб адпаведныя партыйныя, савецкія органы прыцягнулі да адказнасьці кіраўнікоў з Самахвалавіцкага спажыў-т-ва за безгаспадарчае ўтрыманьне сьвіней.

„...ёгкі кавалерысты“ М.

Даць кожнаму комсамоль-цу кантрольную лічбу

Старынская ячэйка, Сьміляўс... га раёну, прапрацаваўшы рашэ... ні ЦК ЛКСМБ аб абвешчаным дв... тыдзёвіку па праверцы выкана... дырэктыў партыі і рашэньняў ЛКСМБ аб удзеле комсамолу ў ... рашэньні проблемы сьвінагадоў... вынесла рашэньне, якім абавяз... ўсіх комсамольцаў прыняць акты... ны ўдзел у выкананьні гэтай зада...

Ячэйка дала заданьне **кожнаму комсамольцу выгадаваць ... сваёй гаспадарцы і здаць ... опэрацыйнай організацыі ... сьвіньню.**

Організаваць працу па бар... з фактамі забойства сьвінамата... мяса, узяўшы над імі шэфства.

ВАРЭНІ...

Далей растлумачэньня не пашлі

У Халопінскім раёне 3 колгасы вызначаны пад сьвінагадоўчыя гаспадаркі. На 1-Х—1930 г. павінна быць паставлена 200 сьвінаматак.

Але гэта заданьне далёка ня выканана. Так, напрыклад колгас „Чырвоны Кастрычнік“ мае ўсяго 30 сьвінаматак, „Шлях Соцыялізму“ — 10, „Чырвоны Прамень“—3, а разам—43 сьвінаматкі або 21,5 проц. плянавага заданьня.

Будаўніцтва сьвінарнікаў у раёне зусім не распачата, што мясцовыя працаўнікі тлумачаць аб'ектыўнымі прычынамі: недахопам рабочай сілы, разгарам уборачнай кампаніі і г. д.

Па кантрактацыі сьвіней плянавае заданьне выканана на 34,1 проц. Пытаньне сьвінагадоўлі два разы разглядалася на бюро РК КСМ і на пленуме райкому, праводзілася растлумачальная праца ў ячэйках і па колгасах і ўсёж такі комсамольскія ячэйкі на мясцох мала ўдзяляюць увагі пытаньню сьвінагадоўлі.

Нісэнбаум.

Адказны рэдактар
Рэдполе...

Менск, друкарня БДВ імя тав. Сталіна

Галоўлітбел № 580